

·VGN KLEIO

Hoofredactie: Ben Vriesema | benin haarlem@hotmail.com

Eindredactie: Patsboem! educatief, Richard de Rooij | redactie@vgnkleio.nl

Redactie: Quinten Koster, Daan van Leeuwen, Lisa Oskamp, Daan Schuijt, Nicole van der Steen, Bart den Uyl, Hans Vermeer, Matthijs Wieldraaijer

Medewerkers: Jelte Posthumus, Ton van der Schans

Vormgeving: Bianca Emanuel Magazine Design

Redactieadres: Molenveldlaan 43, 6523 RJ Nijmegen

Druk: Drukkerij Wilco BV, Meppel | ISSN 0165-6449

Advertentie acquisitie: Susanne Elgershuizen, 06 - 137 601 25 | elgershuizen15@gmail.com

Kleiokrant: Kopij kunt u sturen naar: redactie@vgnkleio.nl.

Website: www.vgnkleio.nl

Social media: @gsonderwijs
www.facebook.com/vgnkleio

Contributie: Lidmaatschap VGN € 80,- | Studenten € 50,-

Leden- en abonnementsadministratie: Lid worden of uw gegevens wijzigen? Stuur een mail naar: aanmelden@vgnkleio.nl.

Algemeen Bestuur VGN

Ton van der Schans, *voorzitter, mediacontacten, pabocommissie*
Maarten van Gils, *secretaris, cie. didactiek*
Maud Knook, *penningmeester*
Hellen Janssen, *cie. havo/vwo, Euroclio*
Gerard Rozing, *cie. vmbo, cie. lerarenopleidingen*
Steven Stegers, *Euroclio, cie. wereldgeschiedenis*
Pim Renou, *ICT, communicatie, pr*
Jos Niewold, *cie. vmbo, PVVVO*

Berichten voor het VGN-bestuur kunt u sturen naar: contact@vgnkleio.nl.

Burgerschap

Ik geloof dat in een gezond land met een gezond onderwijsstelsel het vak geschiedenis afdoende zou zijn voor burgerschapsvorming, maar helaas, *iets* is niet gezond en volgens minister Slob moet de overheid dus een duidelijke 'burgerschapsopdracht' geven, voor het gehele onderwijsveld nota bene! Toen in 2006 wettelijk werd vastgelegd dat scholen zich moeten inspannen om 'burgerschap en integratie' te bevorderen, was dat weinig concreet. Scholen werden belast met het ontwikkelen van een visie om die uiteindelijk in het schoolplan te verantwoorden. Een lege huls, kortom, en uiteraard, niet duidelijk genoeg. In 2018 pakte minister Slob echter de handschoen weer op, met als resultaat dat de burgerschapsopdracht een stuk minder vrijblijvend is geworden. Waarschijnlijk per 1 augustus – vertraagd door de coronacrisis – wordt de nieuwe wet 'Verduidelijking burgerschap' (is het nu wel duidelijk?) ingevoerd. Scholen moeten nu serieus aan de bak, want het alziend oog van de inspectie loert mee. Een eerste resultaat van de aanstaande wet vind je als je 'cursus burgerschapsonderwijs' googelt: de scholingsbureaus zijn er natuurlijk weer als eerste mee aan de haal gegaan.

'Met de multi-interpretabele term burgerschap wordt getracht kinderen te kleien tot burgers die zich raad weten met de wereld om hen heen'

Met de multi-interpretabele term burgerschap wordt getracht kinderen te kleien tot burgers die zich raad weten met de wereld om hen heen. In 2006 vond men de Nederlandse samenleving zodanig veranderd – multicultureler, individualistischer, terroristischer – dat jongeren bij de hand genomen moesten worden. Omdat ouders het blijkbaar nalieten, was het aan de scholen om daar een visie over te vormen. In de nieuwste wetsversie staat dat leerlingen respect en kennis bijgebracht moeten worden wat betreft de 'basiswaarden van de democratische rechtsstaat'. Scholen moeten die basiswaarden

in het eigen gebouw laten echoën en ze moeten daartoe (opnieuw) een visie ontwikkelen, maar ditmaal door meerdere leerjaren heen, met vastomlijnde leerdoelen. Op mijn school zijn we al begonnen met brainstormen. En zoals na elke storm is het resultaat nogal chaotisch, een ratjetoe aan invalshoeken en ideeën. Dat krijg je, als je een containerbegrip als burgerschap loslaat op alle vakken. Met een schuin oog – want het doet pijn aan de ogen – kijk ik ook naar *Curriculum.nu*. Daar is burgerschap ook een centraal thema. Hun vernieuwingen laten nog even op zich wachten (vanwege coronaperikelen en een demissionair kabinet), maar zullen te zijner tijd terugkomen in de kerndoelen van de SLO, dan in de schoolmethodes en tegen die tijd, tja, dan is de wereld intussen alweer veranderd.

Overigens, de burgerschapsopdracht smaakt ook wat vies, uit de koker van een regering die individualistische zelfredzaamheid propageert, geen oog heeft voor sociaaleconomische factoren, deeltjes sluit over vluchtelingenkinderen en die visie een vies woord vindt. Maak de verzorgingsstaat eerst weer gezond, zorg dat de basisvoorwaarden voor goed onderwijs in orde zijn, dan leggen wij bij geschiedenis wel uit hoe de democratische rechtsstaat werkt, zoals we dat altijd al hebben gedaan. ■

Jelte Posthumus woont in Groningen en is daar docent geschiedenis op het Willem Lodewijk Gymnasium. Hij schrijft al jaren over het onderwijs. Daarnaast is hij radiopresentator voor Glasnost, een Gronings radioprogramma over kunst en cultuur. Ook is hij muzikant en film liefhebber.